

Vår syn på avfall

Bakgrund

I Sverige är vi långt framme när det gäller att ta hand om avfall på ett resurseffektivt och miljömässigt bra sätt genom att energiåtervinna det i stället för att lägga det på deponi. I ett avfallseldat kraftvärmeverk blir avfall både el och värme och i Sverige tar vi även emot avfall från andra europeiska länder som inte kommit lika långt i utvecklingen.

I Europa deponeras fortfarande stora mängder avfall, samtidigt som över 80 procent av den använda energin kommer från nybrutna fossila bränslen. Förutom att avfall som deponeras läcker stora mängder metangas, en 21 gånger kraftfullare växthusgas än koldioxid, går energin som avfallet innehåller till spillo.

Ändå finns motståndare både till energiåtervinning av avfall och till avfallsimport och deras invändningar brukar vara att:

- "Det är giftigt och farligt att elda avfall."
- "Det är resursslöseri att inte materialåtervinna."
- "Import av avfall är fel, var och en ska ta hand om sitt eget."
- "Transporter av avfall ökar utsläpp av fossil koldioxid."
- "Avfall trycker undan biobränsle."
- "Småskaligt är per definition bättre än storskaligt."

Tekniska verkens ståndpunkt

Tekniska verken arbetar utifrån ordningen i avfallshierarkin, en modell som är vedertagen och som fått stor

acceptans inom EU. Den går ut på att avfall i första hand ska minimeras, i andra hand återanvändas och i tredje hand återvinnas. Energiåtervinning är nödvändig då materialet inte längre duger till vidare återvinning. I de fall ett material kan återvinnas till en efterfrågad vara med mindre total användning av energiresurser än vid nyttillverkning är materialåtervinning självklar. I sista hand kommer deponi av avfallet. Tekniska verken bedriver verksamhet inom alla delar av avfallshierarkin.

Vi förespråkar en klarsynt systemsyn

När man ser på avfallshanteringens klimatpåverkan bör man ha ett helhetsperspektiv. Det finns lägen där energiåtervinning både är resurseffektivare och bättre för miljön än materialåtervinning. Någon motsättning mellan materialåtervinning och energiåtervinning finns heller inte. Studier visar att länder som är bra på materialåtervinning också har en stor andel energiåtervinning och därmed väldigt liten del deponering.

Här följer några exempel på hur vi arbetar:

- Vi samlar in fraktioner som skrot och metaller, papper, wellpapp, tidningar, plast, glas, gips och olika typer av förpackningar för återvinning.
- Vi bidrar till de nationella målen för matavfall genom att behandla det biologiskt. Vår ståndpunkt är att detta måste göras så resurseffektivt som möjligt. Därför satsar vi på att producera fordonsgas och biogödsel där vi samtidigt återanvänder matavfalllets näringsämnen.

- Vi verkar för att minimera farligt avfall, men i vissa fall är sådan uppkomst oundviklig och då erbjuder vi våra kunder en miljöriktig och säker insamling och behandling.
- Restavfall som måste gå till energiåtervinning behandlar vi termiskt i energieffektiva anläggningar som producerar både el och värme.
- Den mängd deponiavfall, som främst uppstår inom byggsektorn, deponerar vi på ett säkert sätt i Linköping och Katrineholm.

Rent samvete

När avfall energiåtervinns i en av våra anläggningar sker en näst intill total destruktion av alla organiska ämnen. Sura ämnen tvättas ut och neutraliseras och ämnen som inte förstörs av den extrema hetten avskiljs i spärrfilter.

Dessa rester deponeras sedan på ett säkert sätt så att farliga ämnen inte sprids till luft, mark eller vatten. Kvar i rökgasen blir koldioxid, vattenånga och en mindre mängd kväveoxidämnen som uppstår vid förbränning. Verksamheten styrs av hårda EU-gemensamma regelverk som alltid måste efterlevas. Den slagg som blir kvar efter förbränningen återvinns.

Avfall trycker inte undan biobränslen

Ur ett europeiskt perspektiv kan aldrig avfall trycka undan biobränsleanvändningen. Biobränslen kommer inte

räcka till för att ersätta de fossila bränslen som idag utgör huvuddelen av bränslena för el och värmeproduktion.

Avfall kan därför spela en viktig roll i att ersätta kol, olja och naturgas.

Avfall är en resurs

Tekniska verken förespråkar storskaliga lösningar för avfallsåtervinning då dessa möjliggör mer effektiva processer och ger mindre global miljöpåverkan än småskaliga lösningar. Problemet avfall blir en resurs. Detta gäller både återvinning av material och energi. I Sverige, där vi både har ett värmebehov och väl utbyggda fjärrvärmesystem, kan vi ta hand om avfall och bidra till en minskad global klimatpåverkan. Så länge vi ser en global klimatnytta, inklusive transporter och hantering, är vi därför positiva till att importera brännbart avfall som annars skulle lagts på deponi.

Kommunal insamling av hushållsavfall

Insamlingen av allt hushållsavfall bör ingå i det kommunala uppdraget, även grovavfall. Detta för att en korrekt hantering ska vara möjlig på alla orter över hela landet. Vi tror även att det bidrar till en bättre logistik i större städer med samordningsvinster som kommer kunderna tillgodo. Så länge kommunerna bär ansvaret för insamlingen av hushållsavfall där ingen annan ser någon vinst i det anser vi att kommunen också måste få ensamrätten till övriga hämtställen för hushållsavfall.

Figur: Avfallshierarki